

Húsvéti kegyelem – húsvéti hála

Időpont: Húsvét II. ünnepe, 1955. április 11.

Alapige: Zsoltár 116: 8-10a.

Minthogy megszabadítottad lelkemet a haláltól, szemeimet a könnyhullatástól és lábamat az eséstől:

Az Úr orczája előtt fogok járni az élőknék földén.

Hittem, azért szóltam;

A 116. zsoltár fölé ez van írva címül: Hála és fogadástétel nagy veszélyből lett szabadulásért. Hogy ki volt a zsoltár írója s mikor és mily nagy veszedelemből szabadult meg, nem tudjuk. A zsoltár szövegéből csak annyi világos, hogy életveszedelemben forgott, melynek emléke még mindig frissen él benne, s melyből Isten imádság-meghallgatásként csodálatos kegyelemmel szabadította meg. Úgy érzi, hogy visszakapta életét, s ez a visszakapott élet nem az övé többé, hanem azé az Istené, aki visszaadta neki. Amikor most húsvétkor hallgatjuk ezt a zsoltárt, szavára visszhangzik szívünkben a húsvéti nagy szabadító kegyelem emlékezete s az ezért való húsvéti hála kötelezettsége.

1. Mi történt húsvétkor? Szabadító kegyelem. Még pedig nem csupán általánosságban, hanem – mint ahogy a zsoltár megfogalmazza – egészen személyesen velem. "Megszabadítottad lelkemet a haláltól", mondja a zsoltár.

Húsvét a halál tényétől nem szabadít meg. Akinek igazi húsvéti hite van, annak is meg kell halnia. "Elvégezett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak." /Zsidók 9:27./ A bűn zsoldja halál. /Róma 6:23./ Nem volt ez mindig így. Isten eredeti világtervében nem volt benne a halál. Az ember bűne hozta erre a világra. Ha volna ma egyetlen büntelen ember, afölött nem járna el az idő, az nem öregednék meg, annak nem fogyna el az ereje, az örök ifjú maradna és soha meg nem halna. Ilyen azonban nincs. Egy volt, Jézus Krisztus, Ő is meghalt a bűn miatt, persze nem a maga bűne miatt, hanem a mi bűneink miatt. A halál tehát kikerülhetetlen emberi sors, mert isteni végzés.

A halál tényétől tehát a húsvéti hit sem szabadít meg, de megszabadít a halál félelmétől. Még úgynevezett felvilágosult nagy szellemek is rettentően tudnak félni a haláltól. Goethe például mindig kikerülte a temetőket s temetéseken nem volt hajlandó megjelenni. Mégis neki is meg kellett jelenni egy temetésen, a saját temetésén. Van, aki csak a meghalástól, a haláltusától fél, de a szíve mélyén tudva vagy tudatlanul az ember attól fél, ami

a halál után következik, amit Zsid. 9:27. így fejez ki: "azután az ítélet." Ettől az ítélettől való félelemtől szabadít meg a húsvéti hit. Nagypéntek ugyanis azt az evangéliumot hirdeti nekünk: Krisztus meghalt a mi bűneinkért..., húsvét hozzáteszi: Feltámasztatott a mi megigazolásunkért. Húsvét Isten pecsétje Krisztus váltságmunkáján. Bizonyosága annak, hogy Isten elfogadta Krisztus helyettes elégtételét. Bizonyossá tesz afelől, hogy bűnöm megbocsáttatott. Aki pedig amnesztiát kapott, annak nem kell félni az ítélettől. Megszabadította-e húsvét a te lelkedet is a halál félelmétől?

"Megszabadítottad szemeimet a könnyhullatástól", folytatja tovább hálaimáját a zsoltáríró. Ez persze – húsvét felől nézve – megint nem jelenti azt, hogy az az ember, akinek igazi húsvéti hite van, könnytelen ember. Nem tud többet sírni. A könnytelen ember e világban nagyon szerencsétlen ember lenne, hiszen az ember nem csak keserűségében sír, hanem sokszor örömeiben is. A szánakozó szív szeretete is tud könnyeket csalni a szemünkbe, s a nyomorúság idején is milyen megkönnyebbülés, ha jól ki tudjuk sírni magunkat. Mint felszakadó sötét felhők zápora után, úgy derül ki fölöttünk sokszor az ég a sírás után is.

Húsvét nem a sírás képességét vette el a hívőtől, hanem a vigasztalan sírást. Nem bánkódunk többé úgy, mint a pogányok, akiknek nincs reménységük. Húsvét különösen is emlékeztet minket arra a kegyelemre, hogy szeretteink sírja mellett sem kell többé reménytelenül állnunk. Ugyanez a zsoltár mondja később: "Az Úr szemei előtt drága az ő kegyeseinek halála." Így néz a húsvéti hívő szerettei koporsójára. Több benne a hála azért, amit kapott, mint a fájdalom azért, amit elvesztett. Mikor ez év elején meghalt Mott János, a nagy világmisszionárius, az Egyházak Világtanácsának tiszteletbeli elnöke, az Egyházak Világtanácsa istentiszteletet tartott a halál hírének vételekor, de nem gyászistentiszteletet, hanem hálaadó-istentiszteletet. Hálaadó istentiszteletté tette-e már számodra húsvét a temetést?

"Megszabadítottad lábamat az eséstől", folytatja tovább hálaimáját a zsoltáríró. Ez persze – húsvét felől nézve – megint nem jelenti azt, hogy az az ember, akinek igazi húsvéti hite van, nem bukhat el többé, Sátán nem gáncsolhatja el. Míg e testben élünk, addig a Sátán fel nem adja a reményt arra, hogy elejt úgy, hogy a poklokra essünk. Ezért nem hagyja abba a kísérletet sem arra, hogy elgáncsoljon. Ebben a harcban veretlenül csak Krisztus tudott megállani, az Övéi el-elesnek, de poklokra nem esnek. Amint Péld. 24:16. mondja: "Ha hétszer elesik is az igaz, ugyan felkel azért." Nem marad a sárban mondván, hogy már úgyis minden mindegy. Nem próbálja meg megtisztítani és rendbe hozni magát, mint a megijedt gyermek, aki nem mer szakadt és szennyes ruhájával a szülője szeme elé kerülni, hanem maga próbálja eltüntetni az elesés nyomait. A feltámasztatott Krisztus az elesett Pétert is kegyelmébe

fogadta és talpra állította, ehhez a Krisztushoz van bátorsága, ha szegyenkezve is, ha sírva is, de mégis hittel odamenni az elesett hívőnek, s várni és kapni ott a bűnbocsánatot, a Krisztus vére által való megtisztítást, a helyreállítást. Kelj fel hát elesett testvérem! Mélyre estél. Azt érdemelnéd, hogy poklokra essél, véglegesen elessél, de lám Krisztus neked is üzeni, mint egykor a rútul megtagadó Péternek: Mondjátok meg neki, hogy élek! Elestedből jöjj Hozzá!

2. Minek kellene történnie húsvét után? A húsvéti hála megmutatásának.

A zoltáríró világosan látja, hogy a szabadulás Isten kegyelmi ténye volt az ő életében, a kegyelem pedig kiérdemelhetetlen, de mindig meghálálandó. Azt is világosan látja, hogy az a hála, mely csupán múló érzés, vagy elröppenő szó, mit sem ér. Az igazi hála életváltozás. Ezt szeretné megmutatni. Ebben akarja önmagát is erősíteni azzal, hogy nem elégszik meg csendes benső elhatározással, hanem nyilvános ígéretet, fogadalmat tesz.

Mi evangélikusok óvatosak vagyunk a fogadalmakkal. Úgy látjuk, hogy a fogadalmaknak van valami üzlet-szaga. Van is az előzetes fogadalmaknak. Az előzetes fogadalmakban mindig van valami a bajba jutott ember felelőtlen ígéreteiből, az aljas vesztegető szándékából. De nem így az utólagos fogadalmak. Ezekben az elkötelezettség és a hála érzése uralkodik. Ilyenek a zoltáríró fogadalmai is.

Első fogadalma ez: "Az Úr orcája előtt fogok járni az élőknék földén."

A zoltáríró egészen be akarja építeni Megmentőjét az életébe. Egy pillanatra sem akarja szem elől téveszteni. Olyan valóságossá akarja tenni a maga számára jelenlétét, mint egy lakótárs vagy útitárs jelenlétét. Ez a jelenlét fegyelmezi életét, megszabja nemcsak stílusát, hanem tartalmát is. Ha megakad, tőle kér és kap tanácsot. Úgy beszélget vele, mint egy másik emberrel. Mindent megbeszél vele, de ő is mindenbe beleszól. Megdorgálja, ha helytelenül cselekszik, biztatja, ha megfárad, vigasztalja, ha rászorul, még meg is dicséri, ha ezt látja jónak.

Húsvét felől nézve milyen áldott lehetőség van minderre! Jézus feltámadott és él. Csodálatos titok, de így igaz: Meghalt és feltámadott, mennybe ment és itt maradt. Velünk van minden napon mind e világnak végezetéig. Velünk vándorol az úton, mint az emmausi tanítványokkal, velünk étkezik, mint a genezáreti halászokkal. Velünk van akkor is, mikor olyan boldogító a jelenléte, de velünk van akkor is, ha kellemetlen és feszélyező. Milyen más lenne az életünk, ha tudatosan az Úr orcája előtt járnánk az élőknék földjén!

A másik fogadalma ez: "Hittem, azért szóltam." Ezt az ígét Pál is idézi húsvétal kapcsolatban, mikor II. Kor. 3:13-14-ben így ír: "Amint meg van írva: Hittem és azért szóltam; hiszünk mi is, és azért szólunk; tudván, hogy aki feltámasztotta az Úr Jézust, Jézus

által minket is feltámaszt, és veletek együtt előállít." A zsoltáríró úgy látja s Pál is úgy látja, hogy nem szabad, nem lehet a nagy Szabadítóról hallgatni. Hirdetni kell mindenkinek mindenütt: Jézus él! A húsvéti asszonyok is azt a parancsot kapják, hogy vigyék szét a jó hírt: Nincs itt, feltámadott!

Ez a szólás, a Feltámadotról, a Szabadítóról való bizonyágtétel a legszorosabb kapcsolatban van a hittel. Ok és okozati viszonyban. Mert hisz, azért szól, s mert szól, azért hisz. Aki nem szól, az vagy nem is hisz, vagy ha ma még hisz is, rövid időn belül nem fog hinni. A némaságra rámege a hite. Elalszik, mint a véka alá rejtett gyertyatartóban a gyertya. Azért hát szólj róla! Ne törődj azzal, hogy mi lesz a következménye! Egy következmény felől biztos lehetsz: A hited meg fog erősödni, s hited mellett bizonyágot fog tenni az Úr! Ha nem szólsz, akkor is bizonyos lehetsz bizonyos következmények felől: Lehet, hogy megmented a testedet, de elveszíted a lelkedet. Lehet, hogy e világ szemében józannak s bölcsnek fogsz látszani, de Krisztus megtagad téged és hitetlennek bélyegez. Azért hát csak szólj, amire a hited indít.

A zsoltáríró azt is mondja ebben a zsoltárban: "Minden ember hazug." /11. v./ Szomorúan látja, hogy emberi ígéretekre semmit sem lehet adni. Ő azonban kivétel akar lenni. "Az Úr iránt való fogadásaimat megadom az ő egész népe előtt" – mondja a 18. versben. Akarj te is kivétel lenni! Mutasd meg, hogy nem vetted hiába a húsvéti szabadító kegyelmet! Fogadd meg, hogy megmutatod: Van még húsvéti hála! Ámen.